

Ο ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΠΟΝΟΣ ΟΛΩΝ

«Πολλά δε θλίψεις κατά την οδό συνέβουσαν πάντα, αλλ' ουδενός εφροντίσαμεν. Ότε δε ἐλθομένη προς την χώραν των Καππαδοκών και εν τη Ταυροκιλικίᾳ, πολλοί χοροί πάντων μοναχών και παρθένων, τας αθανάτους πηγάς των δακρύων εκκένοντες. Και ἑκλεον θεωρούντες πάντας εν τη εξορίᾳ απερχομένους, και ἔλεγον προς εαυτούς, "Συνέφερεν ίνα ο ἄλιος συνέπειλε τας ακίνας αυτού ή ίνα το στόμα Ιωάννου εσιώπησε" Ταύτα με εθορύβησε και ἔθλιψε επειδή ἐβλεπον πάντας κλαίοντας περί εμού. Επει των ἄλλων, δοσα συνέβη μοι, φροντίδα ουκ εποίσα». (Προς Κυριακόν επίσκοπον εν εξορίᾳ ὅντα και αυτόν)

(Πολλά δύο θλιβερά γεγονότα μου συνέβηκαν στο δρόμο, αλλά εγώ δε νοιάστηκα για τίποτε. Όταν δύος έφθασα προς την χώρα των Καππαδόκων και στην περιοχή του Ταύρου της Κιλικίας, με προϋπάντισαν πολλές ομάδες ανδρών αγίων πατέρων, και όχι μόνον αυτοί, αλλά και πλήθη μοναχών και παρθένων, χύνοντας αστείρευτες πηγές δακρύων. Και ἑκλαιαν βλέποντάς με να πηγαίνω στην εξορία και ἔλεγαν μεταξύ τους, "Ήταν προτιμότερο να κρύψει ο ἄλιος τις ακίνες του, παρά να σιγήσει το στόμα του Ιωάννη". Αυτά με θορύβησαν και με στενοχώρησαν, επειδίν ἐβλεπα όλους να κλαίνε για μένα. Για δόλα τα ἄλλα δοσα μου συνέβηκαν, δεν νοιάστηκα καθόλου).

Αν είναι κάτι που μας καταπλήσσει στην επιστολές του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, που στάθηκαν από την εξορία, είναι το γενναίο του φρόνημα. Υπομένει με αδούλωτο φρόνημα τη μεγάλη αδικία που διέπραξαν σ' αυτόν οι αδελφοί του. Σηκώνει με καρτερία το σταυρό των θλίψεων, των πόνων, της περιπέτειας και της σκληρότητας της εξορίας. Και πορεύεται με το βλέμμα καθηλωμένο στο Σταυρωμένο μέγα Αρχιερέα, τον Ιησού Χριστό.

Μνημεία θεολογικά αλλά και αποστάγματα της έμποντης προσωπικής εμπειρίας του είναι οι επιστολές, που έστειλε από την εξορία στη διακόνισσα Ολυμπίαδα και αυτές, που απούθυνε στον επίσκοπο Κυριακό. Κεντρικός ἀξόνας των επιστολών του αυτών είναι η πεποίθηση του, ότι απαραίτητος κλήρος των ενάρετων και αγίων ανθρώπων είναι ο πόνος και ο κίνδυνος. Μέσα από τα κείμενα αυτά αναδύεται μια θαυμαστή πραγματικότητα. Ο χαρισματικός ποιμένας και ἀγιος αγόργυστα πίνει το πικρό ποτήρι της αδικίας. Και υποφέρει πρωϊκά τα μύρια δεινά της εξορίας. Φαρμάκι καθημερινό οι θλίψεις, τόσο κατά την οδό προς την εξορία δύο και στον τόπο της εξορίας (τις οποίες σε ἄλλες επιστολές διεκτιγωθεί). Αλλά, όπως εμπιστεύεται στον επίσκοπο Κυριακό, «παρά την ἀμετρητή περιπέτεια και της πολλές θλίψεις ουδενός εφροντίσαμε», δε νοιάστηκα για τίποτε. Τέτοια ήταν η φιλοσοφία του μεγάλου Πατέρα που παρέκαμπτε τα αλγενά της ζωής αυτής (αδικία, εξορία, θλίψη και πόνο) και ύψωνε το βλέμμα της υπάρχεως του στα επουράνια και αιώνια. Είσι αντιμετώπιζε ο ιερός πατέρας, προσωπικά, τη σκληρότητα της εξορίας και της πονητικής, κατόρθωνε να βρίσκεται την ανάπauση και την πληρότητα της γαλάνης και της επανάπauσης στη σχέση του με το πρόσωπο του Κυρίου.

Παρ' όλα αυτά, κάποιο περιστατικό τον κλόνισε. Αναπάντεχα ἐρθεί κάτι, πού τον θορύβησε και τον αναστάσεως. Φτάνοντας στην Καππαδοκία και, ειδικά, στον Ταύρο της Κιλικίας, την υποδέκτηκαν πολλοί χοροί αγίων πατέρων ανδρών. Πλήθη μοναχών και παρθένων ἐτρέχαν κοντά του, χύνοντας δάκρυα από τις αστείρευτες πηγές της καρδιάς τους. Βλέποντας τον Χρυσόστομο Ιωάννη να κατευθύνεται προς την εξορία, άφηναν την πόνο να εκδηλωθεί και να γίνει θρήνος. Έλεγαν, ότι ήταν προφίτερο να μην ἐβγαζε πλέον ο ἄλιος τις ακίνες του, παρά να σιωπήσει το στόμα του Ιωάννη και να μη εκβάλλει τα χρυσά ρήματα, τα ζωήρητα λόγια. Αυτό θορύβησε και ἔθλιψε τόσο τον μεγάλο

άγιο, που, για μια σπηλιά, ἐκαρφίει το πιθικό του. Για να αντιμετωπίσει το προσωπικό του πρόβλημα ήταν και ώριμος και δυνατός με τη Χάρη, που αντλούσε από το Θεό. Όταν, δύως, ἐρθεί αντιμέτωπος με τον πόνο του εκκλησιαστικού πληρώματος, με το φοβερό αυτό κόστος των παρανομιών που συντελέσθηκαν σε βάρος του, (και μάλιστα σε περιοχή απομακρυσμένη από την Αρχιεπισκοπή της Κωνσταντινούπολης, που ήταν η έδρα της διακονίας τους), αισθάνθηκε δέος και απορία και πόνο οξύτατο. Η ἀδικη εξορία του αποδεικνύταν γεγονός, που είχε συνταράει ολόκληρη την Εκκλησία. Μεγάλος ο αντίκτυπός της στην Κωνσταντινούπολη. Άλλα το ίδιο μεγάλος και στην απέραντη έκταση της αυτοκρατορίας. Η Εκκλησία ολόκληρη βρισκόταν στο επίκεντρο ενός μεγάλου σεισμού.

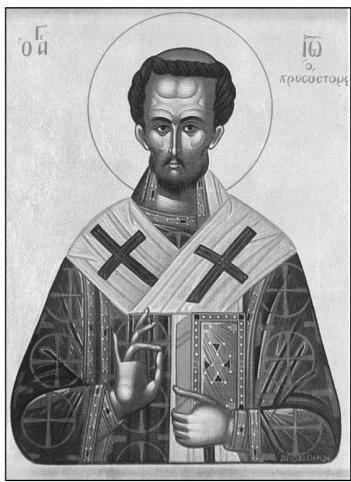
Στην 9η επιστολή προς την Ολυμπίαδα περιγράφει αυτόν τον μεγάλο εκκλησιαστικό αντίκτυπο από την παράνομη και ἀδικη σε βάρος του στάση. «Όταν βλέπω πλήθη ανδρών και γυναικών να ξεχύνονται στους δρόμους, στους σταθμούς, στις πόλεις και να με βλέπουν και να δακρύζουν, καταλαβαίνω σε ποια κατάσταση είσαστε εσείς. Αν δηλαδή αυτοί εδώ, που με είδαν για πρώτη φορά, συντρίβονταν τόσο πολύ από αθυμία, ώστε να μη μπορούν να συνέλθουν εύκολα, αλλά ενώ εγώ τους ικέτευα και τους παρακαλούσα και τους συμβούλευα να πρεμίσουν, άφηναν θερμότερες πηγές δακρύων, είναι φανερό ότι σε σας η τρικυμία είναι σφοδρότερη».

Δυστυχώς στης μέρες μας και στο λεγόμενο εκκλησιαστικό πρόβλημα, που για τρίτη δεκαετία ταλανίζει την ελλαδική Εκκλησία, είδαμε κάποιους, υποτίθεται «πνευματικούς καθοδηγητές» να μένουν ψυχροί. Ξένοι προς τη γεγονότα και προς τη πρόσωπα. Αμέτοχοι στον πόνο, στη θλίψη και στην περιπέτεια του διωγμού και της εξορίας. Και να προτέρουν τα θύματα της εκκλησιαστικής θηριωδίας (τους 12 και τώρα πλέον την 1 μπτροπολίτη) απλά: «Να σπικώσουν αδιαμαρτύρητα και αμίλτητα το σταυρό της αδικίας, προς το δικό τους πνευματικό συμφέρον και προς το συμφέρον της Εκκλησίας».

Η απάντηση είναι ότι όλοι οι «σύγχρονοι εξόριοι», σε προσωπικό επίπεδο, έδειξαν έμπρακτα την καρτερία και τη φιλόσοφη διάθεσην. Και απέδειξαν, με την στάση τους, ότι κυριαρχεί μέσα τους η αναζήτηση του προσώπου του Κυρίου μας. Εκείνο όμως, που τους προβληματίζει, όπως ακριβώς προβληματίζει και τον εξόριο της Εκκλησίας μας, το Χρυσόστομο, και που δεν κατόρθωσαν να το ξεπεράσουν, είναι ο πόνος του εκκλησιαστικού οώματος. Ο σκληρός και καταλυτικός αντίκτυπος της προσωπικής τους περιπέτειας στο Σώμα της Εκκλησίας. Είδαν και βλέπουν τον πόνο των όπλων ανθρώπων. Των αγιασμένων κληρικών και μοναχών. Και την αγωνία των πιστών μελών του Σώματος Ιησού Χριστού. Τγχναν και γίνονται δέκτες στοργής και πόνου από πλήθη επώνυμα και ανώνυμα. Από ανθρώπους, που, αντί να συμβουλεύουν τη χρήση καπαλασμάτων, μοιράζονται, με το δάκρυ και τη θλίψη τους, το βαρύ φορέο των σύγχρονων εξόριων πηγέων της Εκκλησίας μας.

Αυτή η στάση συμπαράστασης και συνοδοπορίας συγκλόνισε ιδιαίτερα και συνέτριψε τις ευαίσθητες και πονεμένες ψυχές των αδικημένων και διωγμένων πιστών της εκκλησιαστικής οώματος. Ο πόνος και η κραυγή ικετίας των αδικίες και τις παρανομίες, που συντελούνται στην αυλή της Εκκλησίας μας. Η οδύνη για την περιπέτεια των «αδίκων εκθρονισθέντων» και «διωκομένων» μέχρι σήμερα επισκόπων.

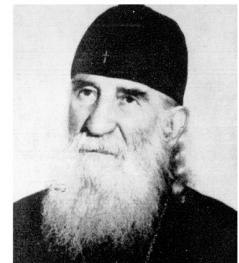
Τη στάση αυτή του πιστού λαού μας οι εξόριοι Επίσκοποι τη θυσαυρίζουν μέσα τους. Οι αφορμή δοξολογίας και ευχαριστίας. Οι εγγύηση συνοχής του εκκλησιαστικού Σώματος και λειτουργίας της πηγάδας και γνήσιας αγάπης. Και ως παρηγορία κατά τις σημέρινες της αναμέτρησης με την υποκριούσα και τη σκληρότητα.

ΑΝΤΙΑΡΕΤΙΚΑ

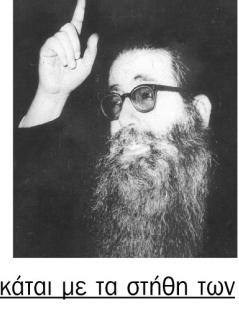
«Καμμία αίρεσις δεν εξηγέρθη τόσον ριζοσπαστικώς και τόσον ολοκληρωτικώς κατά του Θεανθρώπου Χριστού και της Εκκλησίας του, ως έπραξεν τούτο ο παπισμός... (που) είναι η αίρεσις των αιρέσεων... και παναίρεσις...»

π. Ιουστ. Πόποβιτς (Ανθ. & Θεάνθρωπος, σελ. 152).

«... Είναι παύλειο, αλλά δυστυχώς ξεχασμένο το ούνθημα "Γρηγορείτε", σήμερα που οι λύκοι οι βαρείς έχουν εισέλθει μέσα στην Εκκλησία, και πολλοί και εξ ημών των κληρικών λαλούν διατραμένα, αποσπούν τους πιστούς από την αλήθεια της Ορθοδοξίας στα δίκτυα και στις πλάνες των αιρέσεων του Παπισμού και του Οικουμενισμού. ... Σε λίγο θα ψάχνουμε και στην Ελλάδα να βρούμε, Έλληνα Ορθόδοξο και δεν θα βρίσκουμε. Θα χαθούν τα παιδιά μας, οι επόμενες γενιές, χάνεται ήδη και η παρούσα, ενώ οι περισσότεροι δεν βλέπουν τον κίνδυνο, στρουθοκαμπίζουν η Εκκλησία βέβαια δεν θα χαθεί, θα υπάρχει, έστω και με τρεις Ορθοδόξους, θα χαθούν όμως μυριάδες ψυχών, ορθοδόξων και ετεροδόξων».

π. Θ. ΖΗΣΗΣ (ομιλία στο Βόλο, 25-1-07)

«Η ορθοδοξία θα διέλθη δια μεγάλης θλίψεως, η Ορθοδοξία θα υπ